

A Sepsi Helyi Akciócsoport Egyesület működése és tevékenysége

▶ I. Megalakulás és kontextus:

A SEPSI Helyi Akciócsoport Egyesület, vagy röviden SEPSI GAL Egyesület, ahol a GAL egy, a Leader programok mintájára alkotott betűszót jelent (Grup de Acțiune Locală - Helyi Akciócsoport) 2017 októberében alakult azzal a céllal, hogy az Európai Alapok, Regionális Fejlesztés és Közigazgatási Minisztérium pályázatán indulhasson. A pályázat témája a hátrányos helyzetű városi területek rehabilitálása volt, valamint mélyszegénységben, kirekesztettségben élő lakosok felzárkóztatása.

Az Egyesületnek hat alapító taggal indult: Sepsiszentgyörgy önkormányzata, a Romániai Máltai Szeretetszolgálat sepsiszentgyörgyi szervezete, az "ESÉLY" Lelki Egészségvédő Egyesület, az "AMENKHA" Romák Egyesülete, a Gyulafehérvári "CARITAS - Szociális asszisztens" szervezet sepsiszentgyörgyi fiókja és a FEMILD BAUIINVEST Kft. Később ez a szám 9-re bővült, a TEGA RT. és két személy a Csíki negyed, illetve a Szépmező lakóközösség képviselőiként csatlakozott a SEPSI GAL Egyesülethez. Az egyesület elnökségi tagjai: Tóth-Birtan Csaba, elnök, Ruzsa Pál, alelnök, Farkas Éva, titkár.

A SEPSI GAL Egyesület ügyvezető csapata öt főből áll: Veres-Nagy Tímea projekt menedzser, Stekbauer Csilla menedzser asszisztens, Knop Ildikó pályázatíró szakember, Pozsony János Csaba kommunikációs és PR szakember, Péter Szabolcs, közösségi facilitátor.

Az egyesület létrejöttét és működését egy több lépcsős pályázat folyamat szabályozza, amely három lépésből tevődik össze, eddig kettő járt le:

▶ I. Lépés:

2017 eleje: pályázati kiírás önkormányzatok számára azzal a céllal, hogy Helyi Akciócsoportokat hozzanak létre és elkészítsék a Helyi Fejlesztési Tervet. Ezen a pályázaton indult, de nem nyert Sepsiszentgyörgy önkormányzata. Így, az önkormányzat kezdeményezésére önerőből megalakult a Sepsi Helyi Akciócsoport, és elkészült a Helyi Fejlesztési Terv.

▶ II. Lépés:

2017 vége: pályázati kiírás a Helyi Akciócsoportok számára, a Fejlesztési Terv finanszírozására. Ezen a kiíráson indult a Sepsi GAL Egyesület a mintegy 868-os oldal hosszú pályázatával, amit az országban elsőként adott le és amelyre megnyerte a maximálisan elérhető 7 milliós eurós támogatást.

▶ III. Lépés:

2018 második fele: A nyertes Fejlesztési Tervvel rendelkező egyesületek számára pályázati kiírás nyílt a 6 éves működésük támogatására, amely pályázaton a Sepsi GAL egyesület az országban a legmagasabb pontszámmal nyerte meg a 375.000 eurós támogatást 2023 október végéig. Az egyesület feladata az elkövetkező időszakban a Helyi Fejlesztési Terv gyakorlatba ültetése által, hogy a 7 millió eurós keretet egy helyi pályázati folyamat során helyi szervezetek és intézmények projektjeinek a támogatására fordítsa.

▶ II. Sepsiszentgyörgy Helyi Fejlesztési Terve – a Stratégia

▶ Közösségvezérelt Helyi Fejlesztés

A DLRC – Dezvoltare Locală plasată sub Responsabilitatea Comunității – magyarul "Közösségvezérelt Helyi Fejlesztés" középpontjában az alulról építkező fejlesztés áll. Lényegi jellemzője, hogy egy közösség tagjai helyi partnerségeket alakítanak ki, minek keretében integrált Helyi Fejlesztési Tervet, vagy stratégiát készítenek el, és valósítanak majd meg.

A Közösségvezérelt Helyi Fejlesztés (DLRC) a következő célt szolgálja: a kirekesztett (roma és nem roma) közösségekhez tartozó, szegénység és társadalmi kiközösítés által veszélyeztetett személyek számának csökkentése azokban a városokban, amelyeknek népessége meghaladja a 20.000 főt, különös tekintettel a roma lakosságra.

Az elkészített Helyi Fejlesztési Tervek (SDL) többféle, egymást kiegészítő intézkedéscsomagot tartalmaznak, vagyis multiszektoriális és integrált beavatkozásokat irányoztak elő. Így, a fejlesztésekhez hozzárendelt források is többfélék.

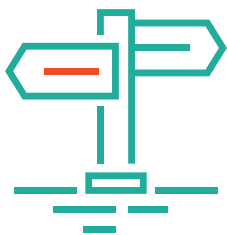
▶ Helyi Fejlesztési Terv - Strategia de Dezvoltare Locală (SDL)

A Sepsi Helyi Akciócsoport Egyesület - Sepsi GAL Sepsiszentgyörgy települését lefedő stratégiája három fejlesztésre szoruló, marginalizált, hátrányos övezetet azonosított. Ezeket a településrészeket Marginalizált Városi Területnek nevezik, románul Zonă Urbană Marginalizată, így röviden ZUM-nak. A három sepsiszentgyörgyi övezet pedig a következő:

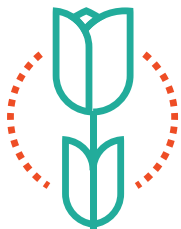
- Őrkő (ZUM 1.),
- Csíki negyed (ZUM 2.)
- Szépmező (ZUM 3.).

A Helyi Fejlesztési Tervben található projektcsomag célja a Sepsiszentgyörgy három célterületén (ZUM 1. Őrkő; ZUM 2. Csíki negyed; ZUM 3. Szépmező) csökkenteni a mélyszegénység és a társadalmi kirekesztettség jelenségét. A beavatkozás az itt élő lakosság életminőségének javítását, a társadalmi kohézió erősítését, a lakókörnyezet fejlesztését és a gazdasági környezet fellendítését szorgalmazza.

A SEPSI GAL Egyesület által kidolgozott Helyi Fejlesztési Terv (HFT) - Strategia de Dezvoltare Locală (SDL) 6 évre előirányzott projekt- és intézkedélistát tartalmaz, amely két nagy területen és nyolc témában kíván beavatkozni Sepsiszentgyörgy három, halmozottan hátrányos lakónegyedében. A két nagy terület az infrastruktúra és a humán erőforrás fejlesztése. Az előbbit a POR-ból (Regionális OP), utóbbit pedig a POCU-ból (Humán Tőke OP) finanszírozzák. A nyolc téma pedig, amelyek többnyire kombinálják a két fejlesztési kategóriát a következők:

Közlekedési infrastruktúra és közművesítés

Közterületrendezés

Lakhatás

Foglalkoztatás és esélyegyenlőség

Oktatás

Egészségügyi és szociális
szolgáltatások

Közösségszervezés:
társadalmi kohézió erősítése

Közösségi szellem fejlesztése
és a hátrányos
megkülönböztetés leküzdése

A Helyi Fejlesztési Terv három forrásból táplálkozik. Célkitűzéseinek és intézkedés-csomagjainak kiadásait jelentős részben az Európai Unió és Románia Kormányának két, közös finanszírozású programja, a POR (Program Operațional Regional - Regionális Operatív Program) és a POCU (Program Operațional Capital Uman - Emberi Erőforrás Fejlesztési Operatív Program) fedezi, és ehhez jönnek még a saját finanszírozású intézkedések az elmaradott, fejlesztésre szoruló negyedekben.

► III. Helyi pályázati folyamat

A helyi pályázati folyamat a helyi pályázatok kiírását jelenti a Helyi Fejlesztési Tervben, Stratégiában előirányzott költségvetési tételeknek megfelelően (plusz önrész). Ezeket a pályázatokat a SEPSI GAL Egyesület hirdeti meg, a Helyi Fejlesztési Tervben megjelölt célkitűzések megvalósítására. A dokumentáció kidolgozásától, a meghirdetésig, a pályázatok befogadásán át az elbírálók kijelöléséig, a pályázatok értékeléséig - az egész folyamatot az akciócsoport vezeti.

Az Akciócsoport szintjén helyben nyertesnek nyilvánított pályázatok, azonban, csak azután lesznek támogatásra jogosultak, miután a teljes folyamatot finanszírozó két Operatív Program Irányító Hatósága (Regionális OP és Humán Tőke OP) is elfogadja ezeket. Ez azt jelenti, hogy mind az infrastrukturális, mint pedig a humán fejlesztési nyertes pályázatokat fel kell tölteni a központi pályázati rendszerbe, majd ezt követően a helyi szervezetekkel és intézményekkel direkt a központi hatóságok kötnék szerződést, ők is folyósítják a támogatást

EBBEN A FOLYAMATBAN NINCS MÁR SZEREPE A SEPSI HELYI AKCIÓCSOPORTNAK

Az összesen 6.625.000 (+ 375.000 működési költség) eurós keretet 3 pályázati kiírás keretében tervezi a Sepsi Helyi Akciócsoport meghirdetni: 2019. február, április és június.

► Összefoglalva:

- A GAL nem rendelkezik a pénzösszeg felett, csak működési költséget kap;
- Saját pályázati rendszert dolgoz ki, megpályáztatja a terveket;
- Elbírálja a pályázatokat, nyerteseket javasol;
- Ezeket az Irányító Hatóságok jóvá kell hagyják, miután a pályázók feltöltik a projektjeiket egy online rendszerbe;
- A nyertesekkel direkt köt a minisztérium szerződést, a pénz a GAL-tól függetlenül direkt kerül hozzájuk.

III.1. A helyi pályázatok célkitűzései és költségvetési kerete

Infrastrukturális beavatkozások

Intézkedés neve	Intézkedés övezete	Stratégiai cél	Beavatkozás neve	Becsült költségvetés
A kirekesztettségben élő közösség városi környezetének kialakítása - úthálózat modernizációja és közművesítés	ZUM 1 Őrkő	Az alapvető városi infrastruktúra kiépítése Sepsiszentgyörgy municípium marginalizált városi területein	<ul style="list-style-type: none"> • 812 méter aszfaltozott út kiépítése • 812 méter víz- és csatornahálózat kialakítása 	500.000 euró
A kirekesztettségben élő közösség városi környezetének kialakítása	ZUM 1 Őrkő ZUM 3 Szépmező	Egy felelős közösség támogatása az életminőség javítása - városias közterek kiépítése,	<ul style="list-style-type: none"> • Rekreatív és szabadidős tevékenységekre alkalmas közterek kialakítása • Zöldövezetek kialakítása, és az elhanyagolt telkek-területek rendezése 	30.000 euró
Befektetés a lakhatási infrastruktúrába	ZUM 1 Őrkő ZUM 3 Szépmező	A mélyszegénységben és társadalmi kirekesztettségben élők lakhatási körülményeinek javítása	<ul style="list-style-type: none"> • Szociális lakások építése • Rossz állapotban lévő szociális lakások felújítása 	1.400.000 euró
Befektetés az általános iskola előtti nevelési, oktatási infrastruktúrába	ZUM 1 Őrkő	Az oktatási színvonal növelése a kirekesztett lakóövezetekben élő hátrányos helyzetű lakosság körében	<ul style="list-style-type: none"> • Az oktatási intézmények infrastruktúrájának és szolgáltatásainak fejlesztése: óvoda építése 	530.000 euró
Befektetés a szociális és egészségügyi szolgáltatás infrastruktúrájába	ZUM 1 Őrkő ZUM 2 Csíki negyed ZUM 3 Szépmező	A szociális, gondozási és egészségügyi szolgáltatásokhoz való hozzáférés javítása a kirekesztett lakóövezetekben élő hátrányos helyzetű lakosság körében.	<ul style="list-style-type: none"> Integrált Közösségi Központok építése, kialakítása és felújítása Vizesblokk (mosdó, zuhanyzó) építése 	1.880.000 euró

► Humán erőforrás fejlesztését célzó beavatkozások

Intézkedés neve	Intézkedés övezete	Stratégiai cél	Beavatkozás neve	Becsült költségvetés
A munkaerőpiacra való belépés ösztönzése, a tartós munkanélküliség megelőzése tanácsadói, munkaközvetítői és szakképesítő szolgáltatások biztosításával	ZUM 1 Őrkő ZUM 2 Csíki negyed ZUM 3 Szépmező	Az emberi erőforrás fejlesztése és a foglalkoztatottság növelése	<ul style="list-style-type: none"> • Munkába állást segítő tájékoztatás, tanácsadás • Munkaközvetítői szolgáltatás, segítségnyújtás • Felnőttképzés, szakképzés • A kirekesztett közösség körében alkalmazó cégek bérköltségének a szubvencionálása • Vállalkozói szellem népszerűsítése és új vállalkozások támogatása 	1.000.000 euró
Integrált beavatkozások a közoktatáshoz való hozzáférés és tanulói részvétel növeléséért: időszakos bölcsődei és óvodai nevelési programok; a korai iskolaelhagyást megelőző és visszaszorító intézkedések	ZUM 1 Őrkő ZUM 2 Csíki negyed ZUM 3 Szépmező	Az oktatás színvonalának javítása a mélyszegénységnek és társadalmi kirekesztettségnek kitett közösségek körében.	<ul style="list-style-type: none"> • "Második Esély" program indítása • Alfabetizálási programok • "Nyári óvoda" indítása • Iskola utáni mentori foglalkozások • Pedagógusok képzés • Iskolai szegregációt és korai iskolaelhagyást megelőző program • Szülői képzési és tanácsadói program • Iskolai deszegregációt elősegítő program kidolgozása gyakorlatba ültetése 	760.000 euró
Szociális, szociális gondozói, egészségügyi és jogi szolgáltatások nyújtása	ZUM 1 Őrkő ZUM 2 Csíki negyed ZUM 3 Szépmező	A mélyszegénységben és társadalmi kirekesztettségben élők szociális, szociális gondozói, egészségügyi és jogi szolgáltatásokhoz való hozzáféréseinek a javítása.	<ul style="list-style-type: none"> • Szociális szolgáltatások biztosítása egy Integrált Közösségi Központ kialakításával: oktatói, nevelői napközi kialakítása gyerekek és fiatalok számára; tájékoztatói és tanácsadói szolgáltatás felnőttek számára; közösségfejlesztői programok; szociális- és beteggondozási szolgáltatások; egészségügyi szolgáltatások; Közhasznú Információs Pont kialakítása • Jogi tanácsadás a személyi okmány, tulajdonjog, családi állapot és a szociális védhálóra (szociális gondozás és szociális segítségnyújtás) való jogosultság rendezéséhez 	320.000 euró

► Humán erőforrás fejlesztését célzó beavatkozások

Intézkedés neve	Intézkedés övezete	Stratégiai cél	Beavatkozás neve	Becsült költségvetés
Közvetítői és ösztönzői, facilitátori segítségnyújtás helyi partnerségek feltérképezéséhez és kialakításához; Felvilágosító és tájékoztató kampányok a deszegregációs és beilleszkedési folyamat elősegítése céljából a mélyszegénységben és társadalmi kirekesztettségben élők számára	ZUM 1 Órkő ZUM 2 Csíki negyed ZUM 3 Szépmező	Közösség: A közösségi összetartozás (kohézió+szolidaritás) növelése	• A részvételen alapuló, közösségi problémák iránt fogékony, problémaorientált közösségi szellem kialakítása	20.000 euró
Közvetítői és ösztönzői, facilitátori segítségnyújtás helyi partnerségek feltérképezéséhez és kialakításához; Felvilágosító és tájékoztató kampányok a deszegregációs és beilleszkedési folyamat elősegítése céljából a mélyszegénységben és társadalmi kirekesztettségben élők számára	ZUM 1 Órkő ZUM 2 Csíki negyed ZUM 3 Szépmező	Az interkulturális oktatás, a kölcsönös tisztelet, az esélyegyenlőség promoválása, illetve a hátrányos megkülönböztetés megelőzése	• A célövezetekben élőkkel szembeni hátrányos megkülönböztetés és előítéletek lebontása	15.000 euró

► Költségvetés, tételekre bontva:

Összesen: **7.106.841** euró, amiből:

- 375.000 euró működési költség
- 15.000 euró az egyesület által kötelezően megvalósítandó beavatkozásokra
- 91.841 euró kötelező önrész
- 4.500.000 euró infrastrukturális beruházás
- 2.125.000 euró humán erőforrás fejlesztését célzó beavatkozások